

še zaostalo. Da se pa kolikor možno neskrasno pridela prihodnje žetve omogoči, je potrebno, da se opozorijo na dotično prepoved c. kr. poljedelskega ministerstva z dne 19. maja 1915, drž. zak. šte. 128, s katero se je pripovedalo pod kaznijo pokladati zeleno žito živini.

Devetinstirideset milijonov kron nas stane vojska vsak dan, piše „Prager Tagblatt.“ Devetinstirideset milijonov kron! Čeravno je nezasišeno, vendar se vprašamo! „Kaj vse bi se dalo v mirnem času narediti za ta grešni denar? Šole, bolnice, čitalnice in muzeje bi si lahko postavili. Urejeno bi bilo lahko socialno zavarovanje v nezasišani potrat in nedosežni popolnosti. Za vsak ubogi milijon državnega proračuna bi se v mirnih časih razpravljalo in pripravilo brez konca in kraja, zdaj pa letijo milijoni v zrak, vsako urico dva milijona! Pa ne samo pri nas, v Nemčiji nič manj, najbrže še več; a pri naših sovražnikih ni ta račun nič manjši. Vse to se nakopičuje na milijarde in milijarde, ki bodo vse življenje, vsako kulturno gibanje in delo obremenjale ne-le nam in našim potomcem, ampak tudi otrokom naših otrok. Človeška fantazija je v obče preslaba, da bi si zamogla predstavljati vso životarjenje in vse davke, ki bodo potrebni, da bi se odstranilo te piramide dolgov. Razglasuje se celo vrsto novih davkov: kapljico na žareče železo. Če ne bodo dolgovni na kakšen način odpravljene, bo imel denar zmiraj manjšo vrednost, bo otežkočal življenje vsakega posameznega državljan in celo sam državni bankerot ne bodo nič drugega nego neznosni in brutalni način obdačenja vseh prebivalcev. A vendar še to vprašanje vojnih bremen ni najbolj žalostna stran vojske. Vojska stane še mnogo več: toplo, zdravo, nenadomestljivo človeško kri. Vsako poročilo generalnega štaba je druge vrste račun. Poveljnik računa z človeškim življenjem, prevdarja ali odvaja uspeh, računa z izgubami, ki so jih pričakovali, in se vprašuje, če je vrednost boja v razmerju s stroški. Pošilja se bataljone in polke v smrt, če to zahteva taktičen ali strateški cilj. Včasih tudi preplača zmago. Nemci umejo ves čas štediti z moštvom in materijalom, ali vendar imajo tudi oni grozne izgube. Doslej se računa na 7 milijonov človeških žrtev. A vojska se dotika tudi nas v zaledju z lakoto. Na frontah padajo krepki možje in mladeniči, cvet naroda, v zaledju pa v istih odstotkih starci žene in drobna deca. Grozno. Pa še ni videti konca.

Skoropadski se naslanja na Nemčijo. Skoropadski je te dni v Kijevu priredil pojedino, katere so se med drugimi udeležili tudi vojvoda Leuchtenberg, ministerski predsednik Lysogub in upravitelj zunanjega ministerstva Poltov. Med razgovorom o notranjem položaju je Skoropadski izjavil nekemu nemškemu časnikarju: „Z vsjo resnobo in čisto oficijalno, v navzočnosti ministerskega predsednika in upravitelja zunanjega ministerstva vamim potom Vašega lista nemške socialne demokrate, naj pošljejo tri člane v Ukrajino. Jamčim za to, da bodo najboljšje sprejeti in na noben način ovirani. Lahko bodo videli vse, vse preskusili in z vsakim govorili in potem naj kot socialno poučeni in odkriti možje razglase resnico. Tesna naslonitev na Nemčijo ni samo notranja potreba, ki tiči v lastnem interesu Ukrajine, marveč je za sedaj in pozneje nujna potreba realne politike v obojestransko korist. Ne vem, od koga bi se za našo državno upravo več naučili in imeli več koristi kot od Nemcev.“

Rekvizicije v Rumunski. Avstrijski državljani, ki so bili po rumunskih četah v Rumunski odškodovani vsled rekvizicij brez potrdil, naj se v ta namen, da se jim napravi nadomestna potrdila ob navedbi natančnega načina in morebitnih priče obrnejo na posredevnico za ohrambo avstrijske imovine v inozemstvu. (Schutzstelle für österreichische Vermögen im Auslande in Wien I., Stubenring Nr. 8.)

Rumunski kralj o sklenjenem miru z Rumunijo. Kralj Ferdinand je brzojavil ministrskemu predsedniku Marghilomannu: Vzajem na

znanje v Bukareštu sklenjen mir. Zahvaljujem se Vam in ostalim rumunskim delegatom za izpolnjeno težko in požrtvovalno delo, ki ste ga izvedli v varstvo naših pravic v bolestnih trenutkih. Kot kralj in Rumun popolnoma zaupam bodočnosti mojega vrlega in hrabrega ljudstva. Zahvaljujem se Vam na zagotovitvi zaupanja, v napredek in moč dežele pod mojim in vodstvom dinastije.

Vojni kruh. Prejeli smo: Nič bi ne imeli zoper vojni kruh, saj smo prisiljeni računati z vsemi vojnimi posledicami, ki so vselej bile in bodo slabe. Toda nekaj drugega je, kar bi bilo pa lahko boljše in s tem ustreženo marsikomu, če ne znabiti vsem: to je snaga vojnega kruha. Snaga, lepa beseda, ki pa pri našem vojnem kruhu nikakor ne pride v poštev. Če se dobe v vojnem kruhu treske, pesek, papir, cunje ter gumbi, če se je dobil notri že cel šop las, cel šturek, če je neki gospod pogoltnil z vojnim kruhom celo šivanko, ki mu jo je moral potegniti iz grla zdravnik, potem se pač lahko reče, da je vojni kruh nesnažen in da ga nihče ne more jesti s slastjo, če je še tako lačen. To je vse zato, ker moke nihče ne seje, dasi se pretresa kdove kod, predno nastane iz nje kruh.

Železniška nesreča. Iz Sarajeva poročajo, da se je ob hercegovsko-dalmatinski meji zgodila velika železniška nesreča. Vsled trčenja dveh vlakov je skočilo s tira sedem vagonov, dva sta padla preko nasipov. Deset oseb je težko ranjenih.

Hazardne igre v Budimpešti. Vojaška policija v Budimpešti je prišla na sled, da skoro po vseh večjih kavarnah igrajo hazardne igre za mnogo tisoč kron. V neki kavarni so zaplenili banko z vsebino 40.000 kron. V neki drugi kavarni so aretirali dva trgovca, ki sta igrala za 7000 kron.

Vojaški konji za poljedelce. Vojno ministerstvo je odredilo, da se bodo v svrhu pospeševanja poljedelstva oddajali vojaški konji v zasebno uporabo. Reflektanti dobe konje pri razpečevalnici konj (Pferdeverwertungsstelle) proti podpisu reverza.

Kaj vse pride v vojni kruh. Dandanes v hrani nismo nič izbirični. Če ni pristne hrane, rabijo se razna nadomestila, ki jih ljudstvo živa in navadno molči. Ali večkrat se rabijo pa že take snovi za vojna živila, da morajo z njimi zbuditi naše občno ogorčenje. Tako so na podlagi pritožb nekaterih konzumentov aprovizacijski kruh na Dunaju kemično preiskali in našli, da sestoji iz naslednjih snovi: plesniva moka, gnil, zmrzel krompir, repa, les, kreda in papirnata kaša. Časniškega papirja jako primanjkuje, da je večina časnikov primorana v več ko desetkrat manjšem obsegu izhajati nego pred vojsko, ali za kruh je papirnate kaše še vedno več ko preveč. Pač znamenje časa.

Naredba o uvedbi okrožij na Češkem. Dne 19. maja je državni zakonik priobčil ministersko naredbo o uvedbi okrožnih vlad na Češkem. Naredba določa, da se stalno nastavi na Češkem dvanajst uradnikov, ki bodo izven namestniškega sedeža v imenu namestnika reševali namestništvene posle. Uradniki se imenujejo okrožni glavarji, ozemlje na katero se razteza delokrog posameznika, okrožje in njihovem vodstvu podrejeni urad — okrožna vlada. Kot prvi začeta poslovati 1. januarja 1919 okrožni vladi v Ljutomercah za okrožje Ljutomerice in v Kraljevih Vinogradih za okrožje praške okolice. Okrožnim glavarjem se v njihovem uradnem okolišu nasplošno odkaže tisti stvarni delokrog, ki pripada po obstoječih zakonih in naredbah namestniku, posebno nadzorstvo nad podrejenimi oblastmi in organi, izdajanje uradnih odredb in ukrepov, kakor tudi pristojnost odločevanja v drugi instanci. Namestništvu ostane pridržano vrhovno nadzorstvo in tudi vrsta agend. Razen tega ostane kraljevo glavno mesto Praga z bližnjimi občinami, ki imajo tvoriti bodočo veliko Prago, tudi poslej pod neposredno podrejenost namestniku. Okrožja se bodo ustanavljala polagoma, drugo za drugim: razen Kraljevih Vinogradov in Ljutomerice v Trutnovu, Budjevicac, Časlavi, Taboru, Plznu, Pisku, Libercu, Jičinu, Hebu in Kraljevem

Gradcu. Varstva manjšin v okrožjih se naredba ne dotika.

Odbor, ki priredi avdijenco do presvitlega cesarja, je pod vodstvom okrajnega načelnika Orniga ob enem neumereno na to deloval, da se okraju tudi v gospodarskem oziru kolikor mogoče pomaga. Posrečilo se nam je tudi, da smo dobili iz Ogrskega pod največjimi težavami **50 vagonov krmilne slame.** Le ta se bode po primereni ceni razdelila med naše kmetovalce. Naznanila se sprejema v pisarni „Štajerea“ v Ptuj.

Loterijske številke.

Gradec, 22. maja 1918: 59, 29, 35, 15, 49.
Dunaj, 18. maja 1918: 39, 46, 29, 85, 45.
Trst, 15. maja 1918: 47, 48, 65, 32, 80.
Linc, 11. maja 1918: 64, 39, 80, 67, 87.

Znana eksportna firma **Max Böhmel, Dunaj, IV. Margaretenstrasse 27/51** uvelja je novi, jako praktični ročni žitni mlin, s katerim se zamore žito grobo ali fino na moko zmleti. Mlin je vsaki hiši toplo priporočati.

Poziv!

Podpisani naznanjam naročnikom sodov, naj svoj les za sode v tem času v izdelovanje prinesejo, ker bi v jeseni težko bilo, sode v kratkem času izvršiti.

Obročje za sode dam jaz na razpolago ter se zaračuni izdelovalcu je po zmernih cenah.

Kupujem tudi vsakovrstni les za sode in ga plačujem po najboljših cenah.

JOHANN STEUDTE

sodar, Ptuj.

Vinska zadruga v Ptujki kupi vino po dobri ceni. Ponudbe se pošlje na gospoda načelnika Hans Perko v Ptuj.

Razglas.

Na deželni sadjarski in vinogradniški šoli v Mariboru se razpiše z začetkom šolskega leta 1918/19 več deželnih prostih mest.

Prosilci za taka prosta mesta morajo biti na Štajersko pristojni in najmanj 16 let stari. Oni morajo svoje nekolekovane, na štajerski deželni odbor v Gradcu naslovljene prošnje, katerim je dodati krstni in domovinski list, spričevalo o cepljenih kozah in o zdravju, npravnostno in odpustno spričevalo, do najkasneje 15. julija t. l. osebno ravnatelstvu deželne sadjarske in vinogradniške šole v Mariboru predložiti, katera podaja natančnejša pojasnila.

Gradec, 4. maja 1918.

227 **Od štajerskega deželnega odbora.**

Današnji številki pridjana je priloga o smotrih in ciljnih veleizdajalskih Jugoslovanov, ki stoje v službi naših sovražnikov ter o njih perfidni antidinastični in protidržavni gonji na Štajerskem in Koroškem.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 22. maja. Uradno se danes razglša:

Na italijanski gorski fronti trajala je povišana bojovna delavnost. — V noči na 21. vsilili sta dve sovražni kompaniji v naše pozicije severno-zapadno od Coldel Rosso in sta bili v protisunku pod velikimi izgubami nazaj vrženi.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 22. maja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V pokrajini Kemmel-a trajala je živahna ognjena delavnost. Severno od vasi Kemmel in južno od Lokereja izjalovili so se zvečer močni sovražni delni sunki. Obojestranski Lyse in ob La Basée-Kanalu ležalo je naše zadajšnje ozemlje zopet pod hudim ognjem. Tudi med Arrasom in Albertom je bila sovražna artiljerija zvečer delavna. Med Somme in Oise oživela je bojovna delavnost mimogredoč. — Na ostalih frontah nič pomembnega. Neko naše brodovje z bombami uničilo je ponoči od 20. maja razširjena francoska municijska skladišča pri Blargies-u. Lajtnant Wenkhoff izvojeval je svojo 27., lajtnant Butter svojo 23. in 24. zračno zmago.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Vojna na morju. Podatki v aprilu.

K.-B. Dunaj, 22. maja. V aprilu se je skupno 652.000 brutto register-ton za naše sovražnike trgovinskega ladjinega prostora potopilo. Njim na razpolago stoječ ladjin prostor se je torej le skozi vojne dogodke od začetka vojne za okroglo 17,160.000 brutto-register-ton znižal.

Italijanski izlet v Polo.

K.-B. Dunaj, 21. maja. Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Načelnik admiralnega štaba italijanske mornarice poroča: Dne 13. maja zgodaj zjutraj so štirje mornarji z redko drznostjo in največjo vojaško spretnostjo, ko so prekanili sovražne patrolje, vdrli v pristanišče Pole in večkrat torpedirali veliko križarko „Viribus unitis.“ Nato so se naša pomorska letala, ki so v jutranj zarji priletela nad Polo, spustila v boj s sovražnimi letali in dve sestrelila, nakar so se neposkodovana vrnila.

Temu poročilu nasproti se ugotavlja: Uradno se je že poročalo, da se je italijanski poskus, vdreti z motornim čolnom v pristanišče Pole, izjalovil. Motorni čoln je bil potopljen, posadka (1 korvetni kapitan in trije možje) pa vjeta. Motorni čoln sploh ni prišel do tega, da bi mogel streljati, zato ni torpediral nobene ladje. Italijansko poročilo je torej popolnoma zlagano.

Nov nemški napad in angleške izgube.

Berlin, 18. maja. Iz Curiha poroča: Angleški višji častnik je sporočil Reuterju, da zavezniško armadno vodstvo pričakuje zagotovo, da ker baje stoji večina nemških rezerv za sommsko fronto, bo od tu prihodnji nemški močni napad.

Častnik je nadalje zatrjeval, da ni resnično, kakor trdijo Francozi, da so njih izgube večje nego angleške. Angleži da so imeli trikrat več izgub nego Francozi, kar da izhaja že iz uradnih seznamov o izgubah.

Francoske izgube.

Haag, 18. maja. Odlična francoska osebnost v Zedinjenih državah je v govoru v Baltimoru izjavila, da so Francozi mobilizirali sedem milijonov mož. Doslej so izgubili na mrtvih milijon, na invalidnih pa tudi milijon mož.

Cesarska dvojica v Konstantinoplu.

K.-B. Konstantinopel, 19. maja. Ob pol peti uri popoldne je privozil dvorni vlak s cesarjem Karlom in cesarico Čito na okrašeni kolodvor Sirjedži. Cesarsko dvojico so pričakovali sultan v maršalski uniformi, prestolonaslednik z ostalimi princji, egiptovski kediva, Šej-ül-Islam itd. Pozdrav obeh monarhov je bil zelo prisrčen. V palači Yldiz so sultanovi dvorni dostojanstveniki pozdravili goste. Sultan se je nato poslovil. Cesar in cesarica sta sprejela prestolonaslednika princa Edula, velikega vezirja, kediva in šejka-ül-Islam. Med sprejemom se je zunanji minister Burian razgovarjal z velikim vezirjem.

K.-B. Konstantinopel, 20. maja. Po zajutreku je sultan obiskal cesarja in cesarico v palači Yldiz, mu podelil maršalsko čast in mu osebno izročil meč.

K.-B. Konstantinopel, 20. maja. Cesar Karl je z lastnoročnim pismom imenoval sultana za avstrijsko ogrskega maršala.

K.-B. Konstantinopel, 20. maja. Maršal Liman pl. Sandess je poslal cesarju in kralju iz Palestine pozdravno brzojavko, za katero se mu je v imenu cesarja zahvalil načelnik vojaške pisarne generalni major pl. Zeidler.

Razno.

Avdijenca pri cesarju.

Iz Dunaja je došlo poročilo, da bode naš presvitli cesar veliko deputacijo spodnještajerskih županov in zastopnikov sprejel v soboto dne 25. maja 1918.

Gospodarski načrt za prehrano prebivalstva.

Ker je treba napraviti gospodarski načrt za prehrano prebivalstva, pozvedeti se more tudi letos posetovne ploskve. Natančna pozvedba se tiče tudi posestnikov samih, ker bi mogla nezanesljiva poizvedba posestvenih ploskev povzročiti, da bi zadel posestnike trdi in nepravični predpisi in da jim za lastno prehrano ne bi ostalo toliko, kolikor potrebujejo. Pozvedba se bo izvršila za vsakega poljedelca posebej ter se bo raztezala na vse kulturne vrste in na vse pridelke posameznih poljedelcev (lastnikov, najemnikov, užitarjev). Ta pozvedba je postavno utemeljena v § 14. naredbi celokupnega ministerstva z dne 26. maja 1917, drž. zak. št. 235. Pozvedbe bodo izvršile po posameznih katastralnih občinah posebne „pozvedovalne komisije za posetovne ploskve“, katerim so prideljeni za-priseženi poizvedovalni komisarji. S poslo-

vanjem prično pozvedovalne komisije v prvih dneh meseca junija t. l. Poljedelce se v njih lastno korist pozivlja, da se zglašata takrat, ko bodo obveščeni s posebnimi razglasi ali pozivi pri pozvedovalni komisiji ter podajo glede letošnje posetve potrebne podatke. Poljedelce, ki ne zadoste predpisu gori omenjenega paragrafa glede dolžnosti napovedi, kaznovati se sme po § 34 omenjene ministerske naredbe z globami do 2000 K ali z zaporom do 3 mesecev, če so pa obtežilne okolščine z globami 5000 K ali z zaporom do 6 mesecev.

Boljševiki proti bivšemu carju. „Naše Slovo“ poroča iz Moskve: Boljševiki so imenovali komisijo, kateri predseduje Krilenko, z namenom, da posluje kot sodišče proti bivšemu carju, proti kateremu bodo dvignili obtožbo, da je povzročil državni preobrat za spremembo volilnih postav dume, da je uporabljal nepostavno javni denar in zakrivil druge pregreške. V Tobolsk so poslali eskorto etskih strelcev, da pripeljejo bivšega carju v Moskvo.

Ženitna ponudba.

Mladenič, star 29 let, ki ima 2000 K premoženja, želi se radi svojega večletnega bivanja v tujini tem potom seznaniti v svrhu ženitve s priprostim kmečkim dekletom, ki bi imela kako posestvo na Spodnjem Štajerskem, ali pa vdovo brez otrok. — Resne ponudbe če mogoše s sliko, katera se vrne, na upravnništvo „Štajerca“.

223

Ukradena je bila v torek po noči dne 21. maja t. l. **cela konjska oprema (Pferde-Geschirr)** v vrednosti 1600 kron. — Komur je mogoče podati zanesljive podatke o tatvini, dobi 100 K nagrade. Ignac Windisch, Gornji Breg št. 34 pri Ptuj.

Iščem za 2 družini

2 pošteni deklici,

ki se razumeta v vseh hišnih delih. Zelo dobro ravnanje in dostojna hrana zagotovljena. Pismene ponudbe na Ungár Janö, Budapest, Lipót-körut 3

230

Najlepši spomin!

Doprsna slika v naravni velikosti se Vam pošlje, če mi pošljete fotografijo. Posnetek popolnoma podoben. Cena K 18.— Prosim naročila na Marko Ernst, Gradec, Klosterwiesgasse 25, Parterre.

120

Po en nov kolesni mantelj in kolesni meh (Schlauch)

je proti žiljenskim sredstvom za oddati Aviauto Ges., Dunaj I., Biberstrasse 9. 229

Žveplo za sode

1 kg 36 kron, pošilja proti povzetju A. F. Krepek, Maribor, Bismarckstrasse 19. 219

Zagotovljen uspeh
Tisočero zahvalnih pisem v prij. vpogled na razpolago.

Polna krasna prsa
dobite pri rabi 220

med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Gar. neškodljiva za vsako starost
hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 5.—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 10.—.

Kosmetisches Dr. A. Rix Präparate Dunaj IX., Lackiererg. 6/K
Razpošiljatev strogo diskretna.

Zaloga v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marij pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „zlati jelanu“, v drožeriji A. Kauč, in „Atria-Drogeria“

Pege

kakor rudečica lica in nosa, zajedniki, grbe, ohlapna koža in sploh vsi madeži na koži izginejo zajamčeno, ako se rabi izkušen **dr. A. Rix-ov Pasta Pompadour.** Popolnoma neškodljivo sredstvo. Za poskus 2 kroni 50 vin. Velika doza 5 kron. **Dr. Rixovo biserno mleko (Perlenmilch)** tekoč puder v barvah roza, belo in naravno žolto, steklenica 5 kron. — Pošilja se direktno od

Dr. A. Rix Kosm. Laboratorium, Wien IX, Lackierergasse 6/K. Zaloga so v Mariboru: Lekarna k angelju varuhu, lekarna k Mariji pomagaj in parfumerija Wolfram. V Ljubljani: parfumerija A. Kauč in drogerija „Adrija“ 221